

Saksb.: Silje Johnsen
e-post: fmnosjo@fylkesmannen.no
Tlf: 755 31 685
Vår ref: 2015/490
Deres ref:
Vår dato: 03.08.15
Deres dato:
Arkivkode:

Endelig rapport

Tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Træna kommune

Tilsynsdato: 09.06.15

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	3
2. Hovedinntrykk.....	3
3. Resultater fra tilsynet.....	4
3.1 Avvik.....	4
Avvik 1.....	4
Avvik 2.....	5
Avvik 3.....	6
4. Oppfølging av tilsynet	6
5. Gjennomføring av tilsynet.....	7
5.1 Deltakere.....	7
5.2 Dokumentunderlag.....	8

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter tilsyn i Træna kommune den 9.juni 2015. Tilsynet ble gjennomført med hjemmel i lov av 25.06.10 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 29 og forskrift av 22.08.11 om kommunal beredskapsplikt, § 10. Dette er særlovsbestemmelser som gjør at kommunelovens bestemmelser om statlige tilsyn i kap. 10 kommer til anvendelse.

Hensikten med tilsynet var å kontrollere hvordan kommunen etterlever bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt, og tilsynet hadde hovedfokus på følgende forskriftsbestemmelser:

- Kommunens helhetlige ROS-analyse, jf. forskriftens § 2
- Kommunens helhetlige og systematiske arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, jf. forskriftens § 3
- Kommunens overordnet beredskapsplan, jf. forskriftens § 4
- Oppdatering/revisjon. jf. forskriftens § 6
- Kommunens øvelser og opplæring, jf. forskriftens § 7
- Kommunens evalueringer etter øvelser og uønskede hendelser, jf. forskriftens § 8.

Tilsynet er gjennomført som systemrevisjon, der følgende hovedelementer inngår: gjennomgang av innsendte dokumenter, tilsynsbesøk med intervjuer og utarbeidelse av rapport. Tilsynet er samordnet med og inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet for inneværende år.

2. Hovedinntrykk

Tilsynet viser at Træna kommune har god bevissthet om samfunnssikkerhetsutfordringer i kommunen. Videre har kommunen en oversiktlig og god overordnet beredskapsplan, samt beredskapsplaner på de viktigste fagområdene. Det er positivt at kommunen har utarbeidet en plan for kriseinformasjon.

Kommunen har imidlertid noen utfordringer i forhold til å innfri de nye kravene som følger av forskriften om kommunal beredskapsplikt. Dette kan først og fremst ses i sammenheng med at kommunen mangler et system for å følge opp samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i kommunen. En helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse skal legge grunnlaget for at kommunen utarbeider et

overordnet system (rutiner, planer etc.) for å sikre at de lovpålagte oppgavene som følger av forskrift om kommunal beredskapsplikt blir ivaretatt.

3. Resultater fra tilsynet

I rapporten benyttes følgende definisjoner på funn som blir gjort under tilsynet:

- Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt i sivilbeskyttelsesloven og i forskrift til kommunal beredskapsplikt.
- Merknad omhandler funn det er grunn til å påpeke for å sikre forbedring i kommunens etterlevelse av kommunal beredskapsplikt.

Totalt har tilsynet medført tre avvik. Nedenfor gis en kort gjennomgang av avvikene, samt begrunnelser for disse.

3.1 Avvik

Avvik 1. Træna kommunes helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse oppfyller ikke kravene i forskriften

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 14, samt forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2.

Begrunnelse:

Træna kommune har en eldre og utdatert helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) som er mangelfull i forhold til dagens krav. I den helhetlige ROS-analysen som foreligger er det ikke gjort tilstrekkelige sårbarhetsvurderinger i forhold til de uønskede hendelsene som er analysert, jf. forskriftens § 2, tredje ledd:

- c) hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre er ikke tilstrekkelig vurdert.
- d) særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur er ikke tilstrekkelig kartlagt.
- e) kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at en hendelsen har inntruffet er ikke tilstrekkelig vurdert.

I tillegg kan ikke kommunen dokumentere at behovet for evakuering og befolkningsvarsling er vurdert i risiko- og sårbarhetsanalysen, jf. forskriftens § 2, tredje ledd bokstav f.

Vi poengterer at Træna kommunes helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse er klar for revisjon, da den er utarbeidet for 17 år siden. Etter fylkesmannens vurdering oppfyller ikke dette oppdateringskravet etter forskriftens § 6, første ledd. Vi anbefaler at kommunen benytter «Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse» (DSB 2014) i revisjonsarbeidet med den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen.

Det er viktig at kommunen påser at relevante offentlige og private aktører inviteres med i revisjonsarbeidet med den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen, jf. forskriftens § 2, fjerde ledd. I tillegg er det viktig at den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen blir forankret i kommunestyret, jf. forskriftens § 2, andre ledd.

Avvik 2. Kommunens «helhetlige og systematiske samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid» oppfyller ikke kravene i forskriften

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 14 og forskriftens § 3.

Begrunnelse:

Kommunen kan ikke dokumentere skriftlig at kommunen har langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet, jf. § 3 a). En oppfølgingsplan skal bidra til at kommunen etablerer system og rutiner som sikrer at de lovpålagte oppgavene som følger av forskrift om kommunal beredskapsplikt blir ivaretatt. Når det gjelder kravene i § 3 viser vi for øvrig til kapittel 4 i «Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen» (DSB 2014).

Avvik 3. Træna kommune har ikke øvd beredskapsplanen

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 15, jf. forskriftens § 7

Træna kommune kan ikke dokumentere at de har øvd kommunens beredskapsplan i løpet av de siste to årene. Øvelse er viktig for å trene krisehåndteringen og for å teste planverk. Vi minner i denne sammenheng om at kommunen skal evaluere uønskede hendelser og øvelser, jf. forskriftens § 8.

4. Oppfølging av tilsynet

Fylkesmannen ber kommunen avklare hvordan avvikene skal følges opp og når de skal være lukket. En framdriftsplan for hvordan avvikene skal lukkes sendes Fylkesmannen innen 30.september 2015.

Om det er behov for bistand i oppfølgingen kan Fylkesmannen kontaktes. Når avvikene er lukket i tråd med framdriftsplanen, ber vi om å få beskjed om dette, inkludert relevant dokumentasjon.

Vi gjør oppmerksom på at Fylkesmannen kan gi pålegg dersom ikke avvikene blir lukket i tråd med kommunens framdriftsplan, jf. kommuneloven § 60 d.

5. Gjennomføring av tilsynet

Tilsynsvarsel ble gitt av Fylkesmannens brev av 27.03.15. Tilsynet ble gjennomført den 13.05.15 fra kl. 09.00 til kl. 14.00 med åpningsmøte, fem intervju og sluttmøte.

5.1 Deltakere

Tabellen nedenfor viser hvilke personer fra kommunen som har vært involvert i tilsynet.

Navn	Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Thore Hopperstad	Rådmann	x	x	x
Per Pedersen	Ordfører	x	x	x
Gunn Eliassen	Ass. rådmann	x	x	x
Pernille Øijord	Sektorleder for helse og omsorg		x	x
Wenke Myhre	Sektorleder teknisk	x	x	x
Eva Næsgaard	Sektorleder barnehage	x		x
Eva-Merete Johansen	Sektorleder for økonomi	x		x
Asbjørn Gaasø	Sektorleder undervisning	x		x

5.2 Dokumentunderlag

Følgende dokumenter ble tilsendt Fylkesmannen fra kommunen i forkant av tilsynet, og ble benyttet under tilsynet:

- «Plan for kriseledelse» (29.01.15)
- «Risiko- og sårbarhetsanalyse for Træna kommune» (06.06.98)
- «Plan for helsemessig og sosial beredskap i Træna kommune» (28.11.11)
- «Årshjul for administrasjon»
- «Energi- og klimaplan 2010-2010» (27.10.10)
- «Delegeringsreglement» (14.05.08)
- «Handlingsplan – informasjonssikkerhet»
- «Kvalitetssystem/Internkontroll» (25.09.08)
- «Plan for kriseinformasjon i Træna kommune»
- «Kontinuitetsplanlegging Pandemisk influensa» (20.08.09)
- «Notat etter beredskapsøvelse» (17.01.11)
- «Smittevernplan for Træna kommune 2004-2008» (revidert 30.04.04)

Bodø, 03.08.15

Silje Johnsen
Rådgiver (tilsynsleder)

Tom Mørkved
Seniorrådgiver